

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

№ 12.139

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г.Н. Б. Босев
 22. VII. 93г.

СТАНОВИЩЕ

от Главния прокурор на РБ
 по Конституционно дело № 14/1993 г.

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Искането за тълкуване на разпоредбата на чл.18, ал.4 от Конституцията относно производството на "биологично силно действащи вещества" е основателно. То има значение за действието на приети преди Конституцията закони и съществено значение за дейността на съдебните органи.

Становището на Главна прокуратура по този въпрос е следното:

1. Разпоредбата на чл.18, ал.4 от Конституцията предвижда едно изключение от установения общ принцип за свобода на стопанската дейност – възможността да се установява държавен монопол върху определени дейности в конкретно посочени области.

Държавен монопол съгласно този текст може да се предвиди само със закон.

Изброяването на дейностите и областите, в които може да се установи държавен монопол е изчерпателно и като изключение от общия принцип не може да се тълкува разширително.

2. Понятието "силно действащи вещества", производно или покриващо се на използваното в Конституцията "биологично силно действащи вещества" не е ново за нашето право. То е използвано в Закона за народното здраве /чл.15/, чл.354 от НК и на други места. Тълкуването на конституционния текст следва да се съобрази с онова съдържание, което е вложено в тези закони, тъй като конституционният текст възприема това понятие от действащите при приемане на Конституцията закони.

3. Въпреки използването в правото понятието "биологично силно действащо вещество" по същността си е медицинско биологично, защото въпросите за биологичното действие и интензивността му са от областта на този клон от знанието.

Затова в досегашната практика оценката кои вещества са силно действащи, включително и изготвянето на списъци със същите е извършвано от органите на здравеопазването.

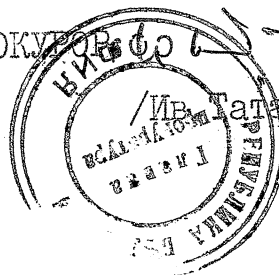
Във връзка с това е правилен подхода на Конституционния съд, който с назначената комплексна експертиза се е насочил към специалисти от тези клонове на знанието, които да изразят становище.

4. Независимо от тази постановка прокуратурата има становище по поставения въпрос и то е, че алкохолните напитки не са от вида на биологично силно действащи вещества и за тяхното производство не може да се установява със закон държавен монопол. Основното съображение за това становище е, че алкохолните напитки не притежават свойство "силно действащи", което е определящо в случая. За силно действащи вещества могат да се приемат само онези, които реално могат да доведат до увреждане или застрашаване с увреждане на живота и здравето на използващия ги. Това им свойство ги прави опасни, поради което те са поставени в една категория с взривните вещества в Конституцията, а в Наказателния кодекс с отровните вещества.

Спиртните напитки не притежават това свойство и никога не са причислявани към категорията на отровните и силно действащи вещества.

По изложените съображения предлагам да приемете, че спиртните напитки не са биологично силно действащи вещества по смисъла на чл.18, ал.4 от Конституцията и по отношение на тяхното производство не може да се установява държавен монопол, а ако той е установен със съответен закон, съгласно Параг.3 от Конституцията този закон не се прилага защото ѝ противоречи.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

/Ив. Татарчев/

В...